

Placówka opiekuńczo – wychowawcza - potocznie nazywana – „dom dziecka” to nie tylko instytucja opiekuńcza, ale także miejsce, w którym kształtuje się przyszłość młodych ludzi – dzieci i młodzieży pozbawionych wsparcia rodziny, których sytuacja rodzinna jest na tyle trudna, że sąd zdecydował o czasowym lub stałym umieszczeniu ich poza domem rodzinnym.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza realizuje zadania z zakresu bezpieczeństwa oraz edukacji poprzez podejmowanie działań mających na celu zapewnienie wychowankom właściwych warunków do rozwoju, nauki oraz bezpiecznego funkcjonowania w życiu codziennym. W ramach swoich działań placówka dba o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne dzieci, organizuje wsparcie wychowawcze i edukacyjne, współpracuje ze szkołami, specjalistami oraz instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko. Podejmowane działania mają na celu wszechstronny rozwój wychowanków, kształtowanie właściwych postaw społecznych oraz przygotowanie ich do samodzielnego życia.

Powyższe założenia przejawiają się w różnych formach i zadaniach, które realizowane są w bezpośredniej pracy zarówno wychowawczej, jak i administracyjnej.

Możemy zaliczyć tu m. in:

- zapewnienie oraz dostęp do różnorodnych form kształcenia oraz realizowania pasji, poprzez czynny udział w zajęciach pozalekcyjnych (treningach, klubach, warsztatach);
- krzewienie ducha zdrowej rywalizacji sportowej – poprzez udział w licznych zawodach, konkursach, mundialach, zjazdach;
- zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych, takich jak bezpieczne pokoje, odpowiednia opieka, zabezpieczenie przeciwpożarowe, stała obecność dorosłych dbających o zdrowie i życie wychowanków;
- wsparcie emocjonalne – pomoc w radzeniu sobie z lękiem, smutkiem, złością, poczuciem odrzucenia czy traumą, a także tworzenie atmosfery zaufania, w której wychowankowie czują się akceptowani, wysłuchani oraz docenieni, jest to ważne, aby zapewnić im stabilność i opiekę, która buduje ich poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego;
- ochronę przed przemocą i krzywdą - (chronienie przed przemocą fizyczną, psychiczną, zaniedbaniem) - obejmuje to stosowanie odpowiednich zasad i procedur chroniącymi przed wszelkimi formami nadużyć w stosunku do wychowanków;

- opiekę specjalistyczną – w razie potrzeby wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i medyczne, co pomaga wychowankom radzić sobie z trudnymi doświadczeniami i zapewnia stabilny rozwój;
- stałe wsparcie wychowawców/opiekunów/wolontariusz – obecność stałego, wykwalifikowanego personelu, który dba codziennie o potrzeby wychowanków i który jest gotowy szybko reagować w każdej sytuacji;
- przekrojowość w kontaktach/znajomościach - otwieranie wychowankom możliwości poznawania osób spoza placówki oraz integrowanie się ze społecznością lokalną, co pozwala na rozwijanie ich zdolności komunikacyjnych, budowanie bezpieczeństwa relacji z innymi ludźmi oraz przygotowuje ich do funkcjonowania w społeczeństwie;

Wszystkie w/w zadania dotyczące bezpieczeństwa/edukacji staramy się zapewnić wychowankom naszego powiatu, poprzez funkcjonowanie trzech domów.

I tak:

Na terenie powiatu mikołowskiego funkcjonują trzy Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze, Dom Dziecka „Jaśkowice” w Orzeszu Jaśkowicach , Dom Dziecka „Łaziska” w Łaziskach Górnych oraz Dom Dziecka w Orzeszu.

Na parterze placówki w Orzeszu znajduje się całość administracji (księgowość oraz kadry), natomiast na pierwszym piętrze mieści się mieszkanie, w którym może przebywać 11 wychowanków (obecnie mieszka 13).

W Łaziskach Górnych jesteśmy usytuowani na ul. Leśnej 12, gdzie w tradycyjnym domu jednorodzinnym, może zamieszkać 12 dzieci, w chwili obecnej jest tu 14 wychowanków – w tym domu dziś się spotykamy i ten dom przygotowywany jest do gruntownego remontu, który rozpocznie się w najbliższym czasie.

W Orzeszu – Jaśkowicach – nasza najmłodsza placówka, która zaczęła oficjalnie działać 01.07.2025 r.. Wcześniej był to Dom Dziecka Mikołów w Mikołowie (placówka zajmowała lokal użytkowy na Osiedlu Przy Plantach 16, było to malutkie mieszkanie mogące pomieścić zaledwie 7 dzieci – na ten moment działa tu tzw. mieszkanie treningowe – przeznaczone dla pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili instytucjonalną pieczę zastępczą). W placówce w Jaśkowicach zwiększono liczbę miejsc do 14 dzieci i tyle dzieci w nim przebywa.

Musimy w tym miejscu nadmienić, że wszystkie placówki wymagają systematycznego remontu (drzwi, panele, odświeżenie łazienek, w których niestety systematycznie pojawia się grzyb oraz monitorowania funkcjonowania oczyszczalni w domu w Jaśkowicach).

W domu dziecka w Łaziskach zaplanowany jest gruntowny remont - „Modernizacja budynku Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Dom Dziecka Łaziska w Łaziskach Górnych zgodnie z zaleceniami powiatowego inspektora nadzoru budowlanego. W domu dziecka w Orzeszu – przeprowadzono zaś remont związany ze szkodami górniczymi.

Placówki dysponują 3 samochodami osobowymi, dwa z nich są już bardzo wysłużone i ze względu na bezpieczeństwo naszych wychowanków należy rozważyć ich wymianę na nowe. Otrzymaliśmy także dzięki współpracy powiatu mikołowskiego z niemieckim powiatem neuss czerwonego siedmioosobowego busa, który jest do dyspozycji trzech domów.

Każde z naszych trzech domów ma inną specyfikę, wpływa na to nie tylko lokalizacja, ale przede wszystkim dzieci je zamieszkujące oraz kadra wychowawcza jaka w nich pracuje.

W każdym z domów pracują przypisani wychowawcy, dzięki temu panuje pewna stałość, która tak bardzo jest potrzebna w budowaniu relacji:

- W Orzeszu jest to 6 osób - 5,75 etatu,
- W Łaziskach Górnych jest to 6 osób – 5,75 etatu,
- W Orzeszu – Jaśkowicach jest to 7 osób - 6,6 etatu.

W każdym domu jest również zatrudniona pomoc kuchenna w wymiarze 0,75 etatu.

Kadra pedagogiczna – jest kadrami wysoko wykwalifikowaną, każdy ma ukończone studia wyższe I lub II stopnia i ukończone liczne kursy, czy szkolenia.

Nasi pracownicy to w przeważającej części młode kobiety (zatrudniony jest tylko dwóch wychowawców – mężczyzn), wychowawcy często pełnią funkcję opiekunów prawnych (obecnie w stosunku do 28 wychowanków rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej, dla 21 opiekunami prawnymi pozostają pracownicy placówki).

Zgodnie z obowiązującym ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej Dom Dziecka zapewnia wychowankom wyżywienia zgodne z zasadami zdrowego żywienia

dzieci i młodzieży. Placówka zapewnia 5 posiłków dziennie (śniadania, II śniadanie, obiad, podwieczerek, kolacja). Ponadto dzieci mają całodobowy dostęp do produktów żywnościowych i napojów. Jadłospis jest układany w konsultacji z wychowankami podczas społeczności, z uwzględnieniem życzeń dzieci oraz zasad racjonalnego odżywiania się. Dieta jest urozmaicona, bogata w warzywa i owoce. Zgodnie z wytycznymi unijnymi staramy się zastępować duże spożycie cukru owocami lub produktami sezonowymi. Wychowankowie mają możliwość uczestniczenia w przygotowywaniu posiłków oraz w zakupach artykułów spożywczych, co jest istotnym elementem ich przyszłego usamodzielnienia się. Stawka żywieniowa w Domu dziecka wynosi obecnie 20 zł.

Nasze pociechy są w przeróżnym wieku, najmłodszy wychowanek ma 1, 5 roku – przebywa w domu w Jaśkowicach wraz ze swoją niepełnoletnią matką, najstarsi mają ukończone 17 lat. Większość naszych wychowanków boryka się z różnymi problemami zdrowotnymi. Z tego względu jesteśmy pod stałą opieką wielu specjalistów: stomatologa, okulisty, psychiatry, neurologa, kardiologa, neurochirurga, endokrynologa, laryngologa, logopedy, ortodonta, alergologa, audiologa, otolaryngologa, pulmonologa, nefrologa, gastroenterologa, diabetologa, chirurga, ortopedy, ginekologa dziecięcego, reumatologa. Korzystamy również z poradni wad postawy oraz poradni chirurgii szczękowo – twarzowej, gdzie w znieczuleniu ogólnym usuwane są zniszczone zęby oraz zatrzymane ósemki.

Dzieci regularnie są rehabilitowane w szpitalach uzdrowiskowych: Goczałkowice, Bucze, Zbrosławice, Rabka Zdrój, Kudowa Zdrój. Tak szeroki wachlarz usług medycznych wymaga od nas licznych wyjazdów - nieraz bardzo dalekich (Katowice, Ruda Śląska, Zakopane, Sosnowiec, Chorzów, Zabrze, Kudowa, Goczałkowice, Rabka, Górki Wielkie, Rybnik, Żory, Tychy, Kraków, Lubliniec, Garwolin, Zaborze).

Łącznie w naszych placówkach zamieszkuje 7 wychowanków którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności z Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Formalności związane z pozyskaniem w/w orzeczeń oraz ich terminowe przedłużanie wymaga od nas dużego nakładu pracy i czasu (kompletowanie dokumentacji, stawiennictwo na komisji).

Obciążenia zdrowotne naszych wychowanków wiążą się również z dużymi nakładami finansowymi. Poza lekami ponosimy również koszty prywatnych wizyt

lekarskich do specjalistów (posiłkujemy się środkami z Fundacji „Razem Raźniej” działającej przy domu dziecka w Orzeszu lub 800+). Wychowawcy (jak rodzice w domu) wydają leki - wiąże się to z ogromną odpowiedzialnością. Często jeden wychowanek bierze kilkanaście leków na dobę, podajemy także jednemu dziecku hormon wzrostu, zaś najmłodszy wychowanek ma zdiagnozowaną silną alergię i w przypadku jej ataku musimy podać PEN.

Większość naszych wychowanków uczestniczy w różnego rodzaju terapiach psychologicznych, zarówno w ramach NFZ jak również prywatnych – opłacanych z środków 800+ i fundacji. Prawie połowa wychowanków ma zdiagnozowany FAS (diagnoza ta jest prowadzona tylko prywatnie – Ośrodek FASTRYGA i opłacana jest z środków fundacji lub 800+). Jeden z wychowanków ma zdiagnozowany zespół Arnolda Chiariego (wymagał plastyki opon mózgowych) i jemu właśnie jest podawany hormon wzrostu. Połowa dzieci leczy się endokrynologicznie.

Jeśli zachodzi potrzeba dzieci są doposażane w produkty lecznicze typu: aparaty ortodontyczne (stałe i tymczasowe), ortezy, kule, okulary, inhalatory, ciśnieniomierze, glukometry, wkładki supinujące, gorsety ortopedyczne, stabilizatory.

Wychowankowie mają zapewniony dostęp do zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych (TUS, arteterapia, muzykoterapia, SI, gimnastyka korekcyjna). Biorą również udział w licznych zajęciach dodatkowych (tańce, treningi piłkarskie, zajęcia plastyczne, sztuki walki, basen oraz w najbliższym czasie jazda konna). Dwóch wychowanków należy do Ochotniczej Straży Pożarnej. Zajęcia dodatkowe odbywają się zarówno na terenie domu dziecka, jak i poza.

Wychowankowie wraz z wychowawcami biorą udział w ogólnopolskich konkursach – w ostatnich latach wszystkie trzy domy zajmują wysokie miejsca w konkursie Tauron (Jaśkowice w tym roku zdobyły pierwsze miejsce, a pozostałe dwa domy wyróżnienie), dzięki dodatkowym funduszom – organizowane są dodatkowe wyjazdy, czy wycieczki.

Budżet placówki nie jest w stanie pokryć wszystkich potrzeb wychowanków.

Od dłuższego czasu wyposażenie w niezbędną odzież, obuwie, bieliznę, środki higieniczne i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb dzieci (zabawki, sprzęt sportowy) jest możliwe dzięki darczyńcom i sponsorom.

Zaopatrzenie w podręczniki zapewnia po części szkoła, jednak nie wszystkie dzieci chodzą do szkół podstawowych, niestety nie na wszystko wystarcza 300+...

Wszystkie pomoce i przybory szkolne niezbędne dla wychowanków są zakupione częściowo przez placówkę, częściowo również dzięki sponsorom i Fundacji Razem Rażniej działającej przy Domu Dziecka.

Każdy wychowanek ma zapewnione kieszonkowe (wysokość kieszonkowego jest ustalana ustawowo), a wypłacane jest na podstawie regulaminu przyznawania kieszonkowego. Najmniejsza kwota kieszonkowego jaką otrzymuje wychowanek to 46 zł., jest to kwota, którą wychowanek musi otrzymać. Najwyższa kwota kieszonkowego to 150 zł miesięcznie.

Wychowankowie umieszczeni w innych ośrodkach (MOS, MOW, szkoła z internatem, sanatoria) urlopowani są do Domu Dziecka na podstawie zgody sądu oraz specjalnych ustaleń każdorazowo z danym ośrodkiem wg obowiązujących wewnętrznych regulaminów tychże placówek. Dzieci tam przebywające są przez nas doposażane w prowianty, środki czystości, artykuły szkolne, odzież, leki, kieszonkowe, itp. Obecnie 2 wychowanków przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Skarżysku Kamiennej oraz Wojscie, 1 w OHP w Oleśnie. Do w/w wychowanków jeździmy w odwiedziny z paczkami lub przesyłamy je pocztą. Wiąże się to z dużym nakładem pracy i obciążeniami finansowym. Każdorazowy taki wyjazd wymaga zabezpieczenia podwójnego dyżuru.

Nasi wychowankowie uczęszczają do żłobka, przedszkola, szkół podstawowych oraz ponad podstawowych na terenie powiatu mikołowskiego (dwoje dzieci uczęszcza do szkoły w Rybniku, jedno do Żor, jedna wychowanka ze względu na swoją sytuację zdrowotną uczy się w szkole w „Chmurze”).

Każdy wychowanek jest traktowany indywidualnie, celebруемy urodziny każdego dziecka, jak również inne istotne wydarzenia w jego życiu np. ukończenie roku szkolnego, zdanie egzaminów zawodowych, prawa jazdy, szczególne osiągnięcia w sporcie, bierzmowanie, pierwszą komunię. Uroczyście obchodzimy święta oraz dzień dziecka. Z tych wszystkich okazji, dzieci obdarowywane są podarunkami. Podarunki są spersonalizowane, staramy się, aby sprawiały naszym podopiecznym dużą radość. Co roku organizujemy bal karnawałowy dla naszych wychowanków oraz ich przyjaciół, rodzin, wolontariuszy i sponsorów.

Wychowankowie uczestniczą również w licznych uroczystościach na terenie gminy, powiatu, województwa i kraju (festyny, koncerty, zawody, konkursy – co roku uczestniczą w ogólnopolskim turnieju piłkarskim domów dziecka, który odbywa się w Warszawie, itp.). Ponadto nasze dzieci uczestniczą w licznych przyjęciach urodzinowych

swoich kolegów i koleżanek szkolnych. Ci sami koledzy i koleżanki mają również możliwość odwiedzenia naszych podopiecznych w placówce, co często ma miejsce.

Wszystkie wyjazdy wakacyjne naszych wychowanków, komersy szkolne oraz droższe wycieczki szkolne są opłacane ze środków 800+. Te wakacje nasi wychowankowie spędzą na licznych wyjazdach na terenie całej Polski i poza jej granicami - część wyjazdów będzie opłacona z budżetu Fundacji „Razem Raźniej”. Kilkoro dzieci skorzystało również z wyjazdów sponsorowanych przez Biuro Podróży Kompas oraz przez Kobięcy Klub Sportowy w Mikołowie. Część dzieci, jak co roku, odbędzie turnusy rehabilitacyjne w ramach NFZ. W wakacje planujemy także biwak pod namiotami z naszymi przyjaciółmi z Bractwa Suzuki. Zaś dzieci z Domu Dziecka Łaziska w Łaziskach Górnych wraz z wychowawcami udadzą się na dwudniowy wyjazd do Krakowa połączony z udziałem w koncercie Sanah. Należy również wspomnieć, że wszelkie wyjazdy do kina są możliwe dzięki sponsorom, podobnie wyjścia na basen, które są możliwe dzięki uprzejmość MOSIR.

W naszej pracy pedagogicznej pomagają nam również wolontariusze oraz przyjaciele, na których zawsze możemy liczyć.